

здійснюється на основі досвіду набутого студентами на попередніх етапах практичної та теоретичної підготовки;

– принцип неперервності та практичної цілеспрямованості передбачає наступність у реалізації напрямів й етапів педагогічної діяльності нарізних освітніх рівнях;

– принцип реалізму передбачає орієнтованість випускника на досягнення реальних професійних цілей, оволодіння необхідними для цього засобами й методами ведення навчально-виховної діяльності.

Асистентська практика повинна здійснюватися з урахуванням обов'язкового мінімуму змісту програми професійної підготовки викладача ВНЗ і тільки після прослуховування студентами дисциплін психолого-педагогічного циклу, методик викладання, педагогіки й психології вищої школи.

УДК 378.147

В.С. Харківський, асп. (ВПА, Харків)

СУТЬ ПРАВОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦІВ МЕДИЧНОЇ ГАЛУЗІ

За сучасним соціальним замовленням суспільству необхідні громадянсько-активні, креативні, юридично компетентні фахівці, які дотримуються загальноприйнятих правових цінностей та добре обізнані із правових засад у власній професії. Фахівець повинен мати не лише правові знання, але й вміти користуватися ними, грамотно захищати свої інтереси, інтереси споживача, попереджати неправомірну поведінку. Сучасні випускники вищих навчальних закладів загалом та медичних ВНЗ зокрема, на жаль, мають неповний комплекс знань із теорії права і майже не мають навичок практичного застосування правових знань і професійно-правових умінь.

Проаналізувавши сучасні психолого-педагогічні, наукові та спеціальні джерела, а також дисертаційні роботи з відповідних тематик, зазначимо, що проблему вивчення професійно значущих якостей та професійної компетентності загалом, і правової компетентності (ПК) медичних працівників зокрема розглядали в різних аспектах: психологічному (А. Борисюк); професійному (М. Будзяк, Л. Верещагіна, В. Корзунін); деонтологічному (А. Білібін, Г. Морозова), морально-ціннісному (В. Дуброва, І. Єлкіна); організаційному (Л. Переймибіда); гуманізаційному (О. Андрійчук); аналітично-експертному (І. Биков, Б. Ясько) тощо.

Так, М. Філоненко пропонує трактувати сутність соціально-правової компетентності лікаря як знання й уміння в галузі взаємодії із суспільними інститутами і людьми, а також володіння прийомами професійного спілкування і поведінки [3]. Але науковець пропонує визначення через взаємодії із суспільними інститутами і людьми, що, на наш погляд, притаманне саме для соціально-правової компетентності, яку можна вважати різновидом правової, а отже, навіть прийнявши до уваги врахування медичної специфіки, ми не можемо повністю спиратися на нього, оскільки воно не охоплює правову компетентність медика загалом.

Д. Медніс під правовою компетентністю лікаря розуміє його здатність довести до хворого інформацію про медичне втручання в доступній формі. Це положення свідчить, що стосунки лікар–пацієнт – це відносини, які базуються на юридичній рівності і тому належать до сфери цивільно-правового регулювання [2]. На наш погляд, науковець, дещо звужує зміст ПК лікаря, говорячи лише про надання інформації, адже необхідно обов'язково враховувати спрямованість особистості щодо виконання професійних обов'язків та систематичне оцінювання власної діяльності відповідно до норм медичного соціального та юридичного права.

О. Верлан-Кульшенко, зазначає, що сутність правової компетенції медичного працівника передбачає розвиток у людини здатності орієнтуватися в розмаїтті складних і непередбачуваних робочих ситуацій на основі норм права, мати уявлення про наслідки своєї діяльності, а також нести за них відповідальність [1].

Проаналізувавши запропоновані науковцями визначення сутності ПК, можемо зробити висновок, що жоден з них не приділив уваги аспекту післядипломної освіти, особливо медичної післядипломної освіти. Отже, ПК фахівців медичної галузі можемо визначити як інтерференцію професійно особистісних якостей, знань й умінь в галузі взаємодії із хворими або колегами, прийомів професійного спілкування і поведінки, здатності приймати рішення згідно з професійними нормами та вимогами, які визначаються морально-деонтологічними принципами, професійними обов'язками фахівця медичної галузі та чинною нормативною базою.

Список використаних джерел

1. Верлан-Кульшенко О. О. Правова компетенція як вагомий чинник діяльності медичного працівника / О. О. Верлан-Кульшенко // Серія «Право». Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2013. Випуск 21. – Ч. II. – Т. 1.
2. Медніс Д. Ю. До питання дієздатності пацієнта під час оформлення згоди на медичне втручання. / Д. Ю. Медніс. // Перший Всеукраїнський конгрес

з медичного права і соціальної політики 14–15 квітня 2007 року, м. Київ : збірник тез доповідей / Упор. к.ю.н. Гревцова Р.Ю., д.м.н. Степаненко А.В. — Київ : Видавничий дім «Авіцена», 2007. — С. 76–77.

3. Філоненко М. М. Психологія особистісного становлення майбутнього лікаря : монографія / М. М. Філоненко. – Київ : Центр учбової літератури, 2015.

УДК 378.046-021.68:616-051]:005.336.3

О.М. Хвисяк, д-р мед. наук, проф. (*ХМАПО, Харків*)

В.Г. Марченко, д-р мед. наук, проф. (*ХМАПО, Харків*)

В.В. Жеребкін, канд. мед. наук, доц. (*ХМАПО, Харків*)

А.В. Яловчук, канд. мед. наук, доц. (*ХМАПО, Харків*)

Т.О. Кудрявцева, канд. пед. наук, доц. (*ХМАПО, Харків*)

М.П. Гирия, канд. техн. наук, ст. викл. (*ХМАПО, Харків*)

А.М. Лапіна, магістр пед. наук. (*ХМАПО, Харків*)

ПІДХІД ДО ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ В ПІСЛЯДИПЛОМНІЙ МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ

Європейська інтеграція України вимагає від суспільства впровадження європейських норм та правил функціонування основних національних систем, особливо систем менеджменту якості (СМЯ) продукції та послуг. Зміни в освіті повинні забезпечити створення умов для особистісного розвитку медичного фахівця шляхом навчання впродовж життя. Саме тому заклади післядипломної медичної освіти зацікавлені в розробці систем менеджменту якості, які відповідають вимогам міжнародних стандартів ISO серії 9000, що сприятиме задоволеності усіх споживачів освітніх послуг, а саме: осіб, які навчаються, держави, суспільства в цілому.

Харківська медична академія післядипломної освіти (ХМАПО, академія) є одним з провідних навчальних закладів країни, який здійснює за ліцензованими напрямом та спеціальностями всі види післядипломної підготовки лікарів, підвищення кваліфікації викладачів вищих медичних навчальних закладів, освітню діяльність на третьому освітньо-науковому рівні та підготовку науково-педагогічних кадрів в докторантурі.

В академії СМЯ є інструментом забезпечення підтримки високої якості освіти та позитивного іміджу закладу на високому конкурентоспроможному рівні, а наявність сертифіката ISO 9001 свідчить про його приналежність до цивілізованого освітнього простору.